

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

معاونت تنظیم‌گری و نظارت

مرکز تنظیم‌گری

دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر شرکت‌های واسپاری (لیزینگ)

(مصوب کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری)

مهر ماه ۱۴۰۴

مدیریت کل تنظیم مقررات

اداره مطالعات و مقررات

فهرست

فصل اول - تعاریف و کلیدواژه‌ها.....	۲
فصل دوم - ضوابط تأسیس.....	۴
فصل سوم - سرمایه.....	۸
فصل چهارم - فرآیند صدور اجازه‌نامه‌ها.....	۹
فصل پنجم - فعالیت.....	۱۲
فصل ششم - نظارت.....	۱۷
فصل هفتم - انحلال.....	۱۸
فصل هشتم - سایر موارد.....	۱۸

دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر شرکت‌های واسپاری (لیزینگ)

مقدمه

براساس بند (الف) ماده (۲۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، بند (الف) ماده (۳۷) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، قانون تنظیم بازار غیرمتشکل پولی مصوب ۱۳۸۳/۱۰/۲۲ و آیین‌نامه‌های اجرایی آن، "دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر شرکت‌های واسپاری (لیزینگ)" که از این پس به اختصار "دستورالعمل" نامیده می‌شود، به شرح ذیل تصویب می‌گردد.

فصل اول - تعاریف و کلیدواژه‌ها

ماده ۱- در این دستورالعمل عناوین ذیل به جای عبارات مربوط به کار می‌روند:

۱-۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

۱-۲- مؤسسه اعتباری: اشخاص حقوقی که با مجوز بانک مرکزی یا به موجب قانون، تحت عنوان بانک

یا مؤسسه اعتباری غیربانکی به انجام عملیات بانکی مبادرت می‌نمایند؛

۱-۳- واحد تابعه مؤسسه اعتباری: شخص حقوقی که بیش از ۵۰ درصد سهام آن به طور مستقیم و یا

غیرمستقیم متعلق به مؤسسه اعتباری است یا اکثریت اعضای هیأت مدیره آن را مؤسسه

اعتباری تعیین می‌نماید؛

۱-۴- شرکت واسپاری (لیزینگ): شرکت دارای مجوز از بانک مرکزی که موضوع فعالیت آن انجام

عملیات واسپاری می‌باشد؛

۱-۵- شعبه: واحد عملیاتی از شرکت واسپاری (لیزینگ) که با مجوز بانک مرکزی و در چارچوب این

دستورالعمل به عملیات واسپاری اشتغال دارد؛

۱-۶- عملیات واسپاری: تأمین مالی مشتری از طریق تهیه کالا اعم از منقول و غیرمنقول و خدمات به

سفارش مشتری توسط شرکت واسپاری (لیزینگ) و واگذاری آن به مشتری در قالب یکی از

قراردادهای اجاره عملیاتی، اجاره به شرط تملیک، فروش اقساطی، فروش و اجاره مجدد دارایی و مرابحه؛

۱- ۷- اجاره عملیاتی: واگذاری حق استفاده و بهره‌برداری از یک دارایی بدون شرط انتقال مالکیت آن؛
۱- ۸- مشتری: اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی استفاده از تسهیلات و خدمات شرکت واسپاری (لیزینگ)؛

۱- ۹- مؤسسين: اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط متقاضی تأسیس شرکت واسپاری (لیزینگ)؛
۱- ۱۰- مدیران: اشخاص حقیقی عضو هیأت مدیره، مدیر عامل و یا قائم مقام مدیر عامل؛
۱- ۱۱- موافقت اصولی: موافقت کتبی بانک مرکزی با تقاضای اولیه متقاضیان تأسیس شرکت واسپاری (لیزینگ)؛

۱- ۱۲- تأییدیه پذیره نویسی: موافقت بانک مرکزی با تشکیل پرونده ثبتی شرکت واسپاری (لیزینگ) در مرجع ثبت شرکت‌ها و پذیره نویسی به منظور تأمین بخشی از سرمایه اولیه از طریق بازار سرمایه؛

۱- ۱۳- اجازه نامه تأسیس: موافقت کتبی بانک مرکزی با برگزاری مجمع عمومی مؤسسين و ثبت شرکت واسپاری (لیزینگ) در مرجع ثبتی؛

۱- ۱۴- اجازه نامه فعالیت: موافقت کتبی بانک مرکزی برای شروع یا ادامه فعالیت شرکت واسپاری (لیزینگ)؛

۱- ۱۵- تأییدیه تغییرات ثبتی: موافقت کتبی بانک مرکزی با ثبت تغییرات شرکت واسپاری (لیزینگ) در مرجع ثبتی؛

۱- ۱۶- تأییدیه صلاحیت: موافقت کتبی بانک مرکزی با تصدی سمت مدیرعامل یا عضو هیأت مدیره توسط فرد پیشنهادی برای سمت مذکور، پس از احراز شرایط بر اساس این دستورالعمل و سایر ضوابط مربوطه؛

۱- ۱۷- سهامدار مؤثر: سهامداری که به تشخیص بانک مرکزی، یک یا چند عضو هیأت مدیره شخص

تحت نظارت به تنهایی توسط او انتخاب می‌شود؛

۱- ۱۸- اوراق مالی اسلامی: اوراق بهادار اسلامی با نام، نظیر اوراق مشارکت، انواع صکوک اسلامی

(از جمله اجاره، وکالت، مرابحه عام و منفعت) و اسناد خزانه اسلامی که با رعایت موازین شرعی

و منطبق بر قوانین و مقررات مربوط، به قیمت اسمی مشخص برای مدت معین به صورت ریالی

یا ارزی منتشر می‌شوند؛

۱- ۱۹- قرارداد فروش و اجاره مجدد دارایی: قراردادی است که به موجب آن بدو شرکت واسپاری

(لیزینگ) نسبت به خرید نقدی دارایی مشتری اقدام نموده و سپس آن را در قالب عقد اجاره به

شرط تملیک به وی واگذاری می‌نماید؛

۱- ۲۰- دارایی عملیاتی: هرگونه دارایی که برای استفاده در عملیات واسپاری ضروری است.

فصل دوم - ضوابط تأسیس

ماده ۲- تأسیس، ثبت و فعالیت شرکت واسپاری (لیزینگ) در چارچوب مفاد این دستورالعمل، قوانین و مقررات

ذی ربط، مصوبات هیأت عالی و بخشنامه‌های بانک مرکزی می‌باشد.

ماده ۳- تأسیس شرکت واسپاری (لیزینگ)، صرفاً در قالب شرکت سهامی امکان پذیر است.

ماده ۴- مؤسسه اعتباری و یا واحد تابعه مؤسسه اعتباری، صرفاً مجاز به تأسیس و یا تملک سهام در یک شرکت

واسپاری (لیزینگ) می‌باشند.

ماده ۵- ایجاد و فعالیت شعبه توسط شرکت واسپاری (لیزینگ) پس از تأیید بانک مرکزی امکان پذیر می‌باشد.

ماده ۶- شرکت واسپاری (لیزینگ) مکلف است مشخصات کامل شعب خود را در تارنمای اینترنتی خود درج نموده و

هرگونه تغییر در این زمینه را اطلاع رسانی نماید.

ماده ۷- مسئولیت نظارت بر رعایت قوانین و مقررات، بخشنامه‌ها و دستورات ابلاغی بانک مرکزی از جمله قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و خسارات وارده به مشتریان توسط شعبه بر عهده هیأت مدیره و مدیر عامل شرکت واسپاری (لیزینگ) می‌باشد.

ماده ۸- شرکت واسپاری (لیزینگ) که تمام یا بخشی از فعالیت آن با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین به صورت غیرحضور از طریق بسترهای برخط مجاز انجام می‌پذیرد، باید حداقل دارای یک دفتر مرکزی بوده و ملاحظات امنیتی مربوط به فعالیت در فضای مجازی را طبق ضوابط ذی‌ربط رعایت نمایند.

ماده ۹- مکان فعالیت شرکت واسپاری (لیزینگ) از جمله دفتر مرکزی و شعب آن، باید از حیث ملاحظات مکانی، حفاظتی و امنیتی به تأیید فراجا برسد.

ماده ۱۰- مؤسسين و سهامداران مؤثر شرکت واسپاری (لیزینگ) باید از شرایط زیر برخوردار باشند:

- ۱-۱۰- دارا بودن تابعیت ایران؛
- ۲-۱۰- پیرو یکی از ادیان رسمی کشور؛
- ۳-۱۰- داشتن صلاحیت فردی بنا بر تشخیص مراجع ذی‌ربط؛
- ۴-۱۰- نداشتن سابقه محکومیت کیفری مؤثر؛
- ۵-۱۰- نداشتن سابقه چک برگشتی رفع سوءاثر نشده در شبکه بانکی کشور؛
- ۶-۱۰- نداشتن بدهی غیرجاری به مؤسسات اعتباری؛
- ۷-۱۰- نداشتن بدهی قطعی مالیاتی تعیین تکلیف شده سررسید شده پرداخت نشده؛
- ۸-۱۰- شفاف بودن آورده آن‌ها از نظر منشأ و احراز بلااشکال بودن منشأ آن توسط بانک مرکزی؛
- ۹-۱۰- عدم عضویت در هیأت مدیره، نداشتن سمت مدیرعامل و نبودن سهامدار مؤثر در اشخاص تحت نظارت که طی دو سال قبل از تاریخ ارایه درخواست توسط متقاضی، اجازه‌نامه فعالیت آن‌ها، توسط بانک مرکزی ابطال شده است یا عدم قصور ایشان در این خصوص به تشخیص بانک مرکزی؛
- ۱۰-۱۰- سپری شدن دوره سلب صلاحیت متقاضی تا تاریخ ارایه درخواست توسط وی، در صورتی که قبلاً به عنوان مدیران اشخاص تحت نظارت سلب صلاحیت شده باشد؛

۱۰-۱۱- اشخاص حقوقی باید فاقد زیان انباشته بوده و برآیند عملکرد آن‌ها در ۳ سال منتهی به زمان

تقاضای تأسیس شرکت واسپاری (لیزینگ) سودآور باشد.

تبصره (۱) - مؤسسات اعتباری با رعایت حدود ضوابط ناظر بر سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار از شمول بند (۱۱)

این ماده مستثنی می‌باشند.

تبصره (۲) - اشخاص با تابعیت غیرایرانی، با رعایت قوانین و مقررات مربوطه و منوط به تأیید معاون

تنظیم‌گری و نظارت می‌توانند به عنوان مؤسس و سهامدار مؤثر شرکت لیزینگ (واسپاری) فعالیت

نمایند.

ماده ۱۱- مدیران شرکت واسپاری (لیزینگ) باید حداقل از شرایط ذیل برخوردار باشند:

۱-۱۱- دارا بودن تابعیت ایران برای مدیرعامل و قائم‌مقام مدیرعامل و اکثریت اعضای هیأت مدیره؛

۲-۱۱- پیرو یکی از ادیان رسمی کشور؛

۳-۱۱- داشتن صلاحیت فردی بنا بر تشخیص مراجع ذی‌ربط؛

۴-۱۱- نداشتن سابقه محکومیت کیفری مؤثر؛

۵-۱۱- نداشتن منع تصدی عضویت در سمت مدیران اشخاص تحت نظارت ناشی از محکومیت قطعی

در هیأت‌های انتظامی بانک مرکزی؛

۶-۱۱- نداشتن سابقه چک برگشتی رفع سوءاثرنشده در شبکه بانکی کشور؛

۷-۱۱- نداشتن بدهی غیرجاری به مؤسسات اعتباری؛

۸-۱۱- دارا بودن دانشنامه کارشناسی یا بالاتر در رشته‌های بانکداری، اقتصاد، حسابداری، مدیریت یا

سایر رشته‌های مرتبط به تشخیص بانک مرکزی برای مدیرعامل و قائم‌مقام مدیرعامل و

اکثریت اعضای هیأت مدیره؛

۹-۱۱- داشتن صلاحیت حرفه‌ای مدیرعامل، قائم‌مقام مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره پیشنهادی.

تبصره (۱) - ضوابط مربوط به نحوه صدور تأییدیه صلاحیت مدیران موضوع این ماده توسط بانک مرکزی

تعیین می‌گردد.

تبصره (۲) - بررسی و صدور تأییدیه صلاحیت مدیرعامل و عضو هیأت مدیره شرکت‌های واسپاری (لیزینگ)

موجود، در مقاطع تمدید مجوز فعالیت آن‌ها و یا قبل از شروع دوره مأموریت مدیران انجام خواهد شد.

تبصره (۳) - سایر شرایط مربوط به مدیران شرکت واسپاری وفق ضوابط ابلاغی بانک مرکزی خواهد بود.

ماده ۱۲- مؤسسين، اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل شرکت واسپاری (لیزینگ) باید به همراه تقاضای خود، حسب

مورد، مدارک و اطلاعات زیر را از طریق سامانه‌های ذی ربط به بانک مرکزی ارائه نمایند:

۱-۱۲ پرسشنامه تکمیل شده بانک مرکزی؛

۲-۱۲ صورت جلسه مجمع عمومی مؤسس؛

۳-۱۲ گواهی عدم سوء پیشینه کیفری؛

۴-۱۲ ارائه تعهدنامه از سوی مدیران مبنی بر صحت اظهارات، مدارک و مستندات تسلیمی و عدم

شمول قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل برای شرکت‌های واسپاری (لیزینگ) وابسته به

مؤسسات اعتباری دولتی؛

۵-۱۲ تقاضای تأسیس از سوی مؤسسين؛

۶-۱۲ نسخه‌ای از اساسنامه و صورت‌های مالی حسابرسی شده دو سال گذشته اشخاص حقوقی

متقاضی؛

۷-۱۲ اساسنامه و طرح کسب و کار پیشنهادی؛

۸-۱۲ نام و مشخصات و مدرک تحصیلی مؤسسين با ذکر میزان سرمایه در شرکت واسپاری (لیزینگ)،

به ضمیمه مدارک مثبت؛

۹-۱۲ نام و مشخصات، مدرک تحصیلی، سابقه فعالیت و سمت‌های قبلی اعضای هیأت مدیره

پیشنهادی به ضمیمه مدارک مثبت؛

۹-۱۲ تعهدنامه هریک از مؤسسين مبنی بر صحت اظهارات، مدارک و مستندات تسلیمی؛

۱۰-۱۲ تأییدیه کد پستی به روز محل فعالیت شرکت واسپاری (لیزینگ)؛

۱۱-۱۲ گواهی مسدودی سرمایه؛

۱۲-۱۲ تأییدیه مکان فعالیت شرکت واسپاری (لیزینگ) از پلیس اماکن؛

۱۳-۱۲ سایر مدارک به تشخیص بانک مرکزی.

فصل سوم - سرمایه

ماده ۱۳- حداقل سرمایه لازم جهت تأسیس و فعالیت شرکت واسپاری (لیزینگ) مبلغ ۱۰۰۰ میلیارد ریال تعیین می‌گردد.

تبصره (۱) - سرمایه مورد نیاز شرکت واسپاری (لیزینگ) باید قبل از ثبت تماماً به صورت نقد و پول رایج کشور نزد یکی از مؤسسات اعتباری تودیع گردد.

تبصره (۲) - بانک مرکزی می‌تواند نسبت به تغییر حداقل سرمایه موضوع این ماده حسب شرایط و اقتضائات از جمله موضوع فعالیت، منطقه جغرافیایی فعالیت و افزایش سطح عمومی قیمت‌ها اقدام نماید.

ماده ۱۴- منشأ سرمایه و آورده نقدی مؤسسین در مرحله تأسیس و سهامداران جهت افزایش سرمایه شرکت واسپاری (لیزینگ) باید وفق مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم بوده و از محل تسهیلات دریافتی از مؤسسات اعتباری نباشد.

ماده ۱۵- هرگاه زیان انباشته شرکت واسپاری (لیزینگ) از ۵۰ درصد سرمایه ثبت شده بیشتر شود، هیأت مدیره مکلف است بلافاصله مجمع عمومی فوق‌العاده صاحبان سهام را دعوت تا نسبت به یکی از موارد ذیل اتخاذ تصمیم نماید:

۱-۱۵ - افزایش سرمایه حداقل به میزان زیان‌های وارده؛

۲-۱۵ - کاهش سرمایه ثبتی، مشروط بر آن که سرمایه فعلی کمتر از حداقل سرمایه مورد نیاز برای تأسیس و فعالیت شرکت واسپاری (لیزینگ) نباشد؛

۳-۱۵ - انحلال شرکت واسپاری (لیزینگ).

ماده ۱۶- افزایش سرمایه توسط شرکت واسپاری (لیزینگ) به طرق زیر امکان‌پذیر است:

۱- آورده نقدی سهامداران به پول رایج کشور؛

۲- سود انباشته و اندوخته احتیاطی برای شرکت واسپاری (لیزینگ) مبتنی بر صورت‌های مالی حسابرسی شده؛

۳- مطالبات حال شده سهامداران براساس آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده؛

۴- مازاد تجدید ارزیابی از محل دارایی‌های عملیاتی به نام شرکت (متعلق به شرکت)، به نحوی که افزایش سرمایه از این محل حداکثر معادل ۵۰ درصد از مبلغ افزایش سرمایه جدید شرکت واسپاری (لیزینگ) را تأمین نماید.

تبصره - افزایش سرمایه شرکت واسپاری (لیزینگ) وابسته به مؤسسات اعتباری از محل سود انباشته، مطالبات حال شده سهامداران و مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها که متضمن تودیع وجه نقد نمی‌باشد، از حدود مقرر در «دستورالعمل سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار» مستثنی می‌باشد.

فصل چهارم - فرآیند صدور اجازه‌نامه‌ها

ماده ۱۷- بانک مرکزی پس از دریافت تمامی مدارک موضوع ماده ۱۲- این دستورالعمل، احراز صلاحیت فردی متقاضیان و بررسی شرایط آن‌ها از حیث انطباق با الزامات قانونی و تأیید طرح کسب و کار و پیش نویس اساسنامه پیشنهادی، نسبت به اتخاذ تصمیم در خصوص صدور موافقت اصولی اقدام می‌نماید.

تبصره - مدت اعتبار موافقت اصولی صادره موضوع این ماده حداکثر ۲ سال از تاریخ صدور می‌باشد.

ماده ۱۸- چنانچه متقاضیان، حائز شرایط مورد نظر بانک مرکزی نباشند، بانک یادشده صرفاً برای یک‌بار مراتب را به طور مکتوب جهت انجام اصلاحات لازم به متقاضیان اعلام می‌نماید. در صورتی که متقاضیان ظرف دو ماه پس از تاریخ اعلام بانک مرکزی، نسبت به رفع کامل ایرادات و نواقص اقدام ننمایند، تقاضای تسلیم شده کان‌لم‌یکن تلقی خواهد شد. در هر حال، در صورت مخالفت بانک مرکزی، لازم است مراتب با ذکر دلایل به متقاضیان اعلام شود.

ماده ۱۹- مؤسسين شرکت واسپاری (لیزینگ) در قالب سهامی خاص موظفند پس از صدور موافقت اصولی، ضمن تسلیم تقاضای تأسیس خود، حداکثر ظرف سه ماه، معادل صد درصد سرمایه مورد نیاز برای تأسیس شرکت واسپاری (لیزینگ) را به صورت نقدی نزد یکی از مؤسسات اعتباری تودیع نمایند. در غیر این صورت، موافقت اصولی صادره از درجه اعتبار ساقط می‌شود.

ماده ۲۰- برای تأسیس شرکت واسپاری (لیزینگ) در قالب سهامی عام:

۲۰-۱- پس از صدور موافقت اصولی، مؤسسين، موظفند ظرف سه ماه، حداقل معادل پنجاه درصد سرمایه مورد نیاز برای تأسیس شرکت واسپاری (لیزینگ) را نزد یکی از مؤسسات اعتباری تودیع کنند. در غیر این صورت، موافقت اصولی صادره از درجه اعتبار ساقط می‌شود.

۲۰-۲- بانک مرکزی پس از اخذ مستندات مربوط به واریز معادل ریالی سهم مؤسسين در سرمایه پیشنهادی و انطباق آن با مفاد ماده ۱۴- این دستورالعمل، نسبت به صدور تأییدیه پذیرهنویسی و انجام مقدمات مربوط به تأمین مابقی سرمایه از طریق پذیرهنویسی عمومی، اقدام می‌نماید. ۲۰-۳- مؤسسين موظفند پس از صدور تأییدیه پذیرهنویسی، حداکثر ظرف شش ماه نسبت به پذیرهنویسی اقدام نمایند. در غیر این صورت، تأییدیه پذیرهنویسی از درجه اعتبار ساقط می‌شود.

۲۰-۴- پس از انقضای مدت زمانی که برای پذیرهنویسی تعیین شده است، در صورتی که بخشی از سرمایه از طریق پذیرهنویسی تأمین نشده باشد، مؤسسين موظفند ظرف دو ماه پس از اعلام بانک مرکزی، نسبت به تأمین آن اقدام نمایند. در غیر این صورت، موافقت اصولی و تأییدیه پذیرهنویسی ملغی و بانک مرکزی اجازه استرداد وجوه تودיעی مؤسسين را صادر می‌کند.

ماده ۲۱- بانک مرکزی پس از وصول و تأیید مستندات زیر، نسبت به صدور اجازه‌نامه تأسیس شرکت واسپاری (لیزینگ) اقدام می‌نماید:

۲۱-۱- صورتجلسه مجمع عمومی مؤسس؛

۲۱-۲- اساسنامه مصوب مجمع عمومی مؤسس مطابق اساسنامه نمونه ابلاغی بانک مرکزی؛

۲۱-۳- صورتجلسه انتخاب اولین هیأت مدیره شرکت واسپاری (لیزینگ) متضمن تعیین سمت

اعضا و امضاهای مجاز

۲۱-۴- تودیع کامل سرمایه و انطباق آن با ماده ۱۴-؛

۲۱-۵- احراز سایر شرایط این دستورالعمل.

ماده ۲۲- ثبت شرکت واسپاری (لیزینگ) در مرجع ثبتی موکول به ارائه اجازه‌نامه تأسیس صادره از بانک مرکزی است.

ماده ۲۳- اجازه‌نامه تأسیس شرکت واسپاری (لیزینگ) صرفاً به منظور انجام امور ثبتی صادر می‌شود و شروع به فعالیت شرکت واسپاری (لیزینگ) منوط به کسب اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی است.

تبصره - شرکت واسپاری (لیزینگ) تا قبل از اخذ اجازه‌نامه فعالیت، مجاز به استفاده از هر عبارت و عنوانی که مفهوم تحت نظارت بودن بانک مرکزی را تداعی کند، نمی‌باشد.

ماده ۲۴- مدت اعتبار اجازه‌نامه تأسیس، حداکثر شش ماه پس از صدور است.

ماده ۲۵- در مواردی که بانک مرکزی تشخیص دهد مؤسسه‌سین تعهدات لازم را انجام نداده‌اند و یا قادر به انجام تعهدات لازم و یا تأسیس و راه‌اندازی شرکت واسپاری (لیزینگ) نیستند و یا اطلاعات ناقص و نادرست ارائه نموده‌اند، باید ضمن صدور اخطاریه برای مؤسسه‌سین، مهلتی دو ماهه را برای انجام تعهدات آن‌ها و ارائه اطلاعات کامل و صحیح تعیین نماید. پس از انقضای مهلت مذکور و در صورت عدم اقدام لازم از سوی مؤسسه‌سین، تقاضای تسلیم شده، گان‌لم‌یکن تلقی و تمامی موافقت‌نامه‌ها و اجازه‌نامه‌های صادره قبلی لغو می‌شود. در صورتی که شرکت واسپاری (لیزینگ) در مرجع ثبتی به ثبت رسیده باشد، بانک مرکزی می‌تواند انحلال شرکت را از دادگاه درخواست نماید.

ماده ۲۶- شرکت واسپاری (لیزینگ) موظف است پس از ثبت و تأسیس، حداکثر طی مدت شش ماه از تاریخ ثبت، نسبت به ارائه درخواست جهت اخذ اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی اقدام نماید.

تبصره (۱) - این مدت حسب صلاحدید بانک مرکزی برای یک دوره شش ماهه قابل تمدید است.

تبصره (۲) - در صورتی که شرکت واسپاری (لیزینگ) پس از گذشت مدت مقرر در این ماده، نسبت به اخذ اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی اقدام ننماید؛ ضمن گان‌لم‌یکن تلقی شدن اجازه‌نامه تأسیس، بانک مرکزی می‌تواند انحلال شرکت را از دادگاه درخواست نماید.

ماده ۲۷- بانک مرکزی پس از دریافت نسخه‌ای از آگهی ثبت تأسیس شرکت واسپاری (لیزینگ) و آگهی ثبت در روزنامه رسمی یا رسید روزنامه رسمی مبنی بر دریافت آگهی ثبت، اساسنامه ممهور به مهر مرجع ثبتی و تأییدیه نهایی مکان فعالیت شرکت واسپاری (لیزینگ)، نسبت به صدور اجازه‌نامه فعالیت اقدام می‌نماید.

تبصره - بانک مرکزی پس از اخذ آگهی ثبت، بلافاصله نسبت به صدور نامه رفع مسدودی سرمایه تودیع شده شرکت واسپاری (لیزینگ) اقدام می‌نماید.

ماده ۲۸- اجازه‌نامه فعالیت برای بار اول با مدت اعتبار دو سال صادر می‌گردد و در صورت تأیید عملکرد شرکت واسپاری (لیزینگ) توسط بانک مرکزی و ارائه گواهی از اداره امور مالیاتی ذی‌ربط مبنی بر عدم بدهی قطعی مالیاتی تعیین تکلیف شده سررسید شده پرداخت نشده، با مدت اعتبار حداکثر پنج سال قابل تمدید می‌باشد.

ماده ۲۹- تمدید اجازه‌نامه فعالیت شرکت واسپاری (لیزینگ) در چارچوب مفاد این دستورالعمل انجام می‌شود.
ماده ۳۰- واگذاری موافقت اصولی، تأییدیه پذیره‌نویسی، اجازه‌نامه تأسیس و اجازه‌نامه فعالیت به غیر ممنوع است.
ماده ۳۱- هرگونه تغییر و جایگزینی در سهامداران مؤثر شرکت واسپاری (لیزینگ)، منوط به موافقت بانک مرکزی می‌باشد.

فصل پنجم - فعالیت

ماده ۳۲- هرگونه فعالیت در زمینه عملیات واسپاری، موکول به اخذ مجوز از بانک مرکزی است. شرکت واسپاری (لیزینگ) صرفاً مجاز به فعالیت در چارچوب مفاد این دستورالعمل، قوانین و مقررات مربوط، مفاد اساسنامه مصوب و بخشنامه‌های بانک مرکزی می‌باشد.

ماده ۳۳- شرکت واسپاری (لیزینگ) موظف است حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ صدور «اجازه‌نامه فعالیت»، نسبت به شروع فعالیت اقدام و مراتب را به صورت کتبی به بانک مرکزی اعلام نماید.

ماده ۳۴- انجام عملیات واسپاری، در خارج از نشانی مندرج در اساسنامه ثبت شده شرکت واسپاری (لیزینگ) و اجازه‌نامه فعالیت شرکت واسپاری (لیزینگ) یا مجوز شعبه، ممنوع می‌باشد.

ماده ۳۵- شرکت واسپاری (لیزینگ) می‌تواند با رعایت مقررات و ضوابط مربوطه، تمامی فرآیند مربوط به عملیات واسپاری و یا بخشی از آن را با بهره‌گیری از فناوری نوین و به صورت غیرحضوری از طریق بسترهای برخط مجاز انجام دهد.

ماده ۳۶- شرکت واسپاری (لیزینگ) موظف است صرفاً در قالب عقود اجاره عملیاتی، اجاره به شرط تملیک، فروش اقساطی و مرابحه در چارچوب قانون عملیات بانکی بدون ربا، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط از جمله ضوابط ابلاغی مربوط به نحوه محاسبه اقساط، نسبت به اعطای تسهیلات به مشتریان خود اقدام نماید.

ماده ۳۷- شرکت واسپاری (لیزینگ) می‌تواند حداکثر تا میزان ۵۰ درصد از سرمایه ثابتی خود را در قالب قرارداد فروش و اجاره مجدد دارایی (به استثناء زمین) دارای سند مالکیت پس از اخذ حداقل ۳۰ درصد ارزش کارشناسی اموال منقول و غیر منقول، به اعطای تسهیلات به تولیدکنندگان دارای پروانه تولید معتبر از نهادهای ذی‌ربط، در چارچوب این دستورالعمل اختصاص دهد.

ماده ۳۸- شرکت واسپاری (لیزینگ) مجاز است در مورد دارایی‌های ثابت با عمر مفید بیش از سه سال شامل املاک و مستغلات، تجهیزات درمانی و بیمارستانی، خودرو و ماشین‌آلات سنگین از عقد اجاره عملیاتی استفاده نماید. استفاده از عقد اجاره عملیاتی در خصوص سایر مصادیق دارایی‌های ثابت با عمر مفید بیش از سه سال حسب تشخیص بانک مرکزی مجاز است.

تبصره (۱) - مبلغ اجاره بهای دارایی‌های موضوع این ماده بر اساس مفاد قرارداد منعقدہ بین شرکت واسپاری (لیزینگ) و مشتری، تعیین می‌گردد.

تبصره (۲) - تخصیص منابع به اجاره عملیاتی حداکثر تا سقف سرمایه ثابتی شرکت واسپاری (لیزینگ) و در چارچوب مفاد این دستورالعمل مجاز می‌باشد.

تبصره (۳) - فروش دارایی‌های موضوع اجاره عملیاتی به مشتری پس از گذشت حداقل یک سال از تاریخ انعقاد قرارداد اجاره توسط شرکت واسپاری (لیزینگ) و به قیمت مورد توافق طرفین امکان‌پذیر است.

تبصره (۴) - در صورت عدم به کارگیری دارایی‌های تملک شده در عملیات اجاره عملیاتی پس از گذشت یک سال از تاریخ تملک توسط شرکت واسپاری (لیزینگ)، شرکت موظف است دارایی‌های تملک شده را به فروش برساند.

ماده ۳۹- واگذاری عاملیت انعقاد قرارداد و اعطای تسهیلات به سایر اشخاص توسط شرکت واسپاری (لیزینگ) مجاز نمی‌باشد.

ماده ۴۰- شرکت واسپاری (لیزینگ) می‌تواند نسبت به دریافت عاملیت منابع مالی از اشخاص حقوقی (به استثنای نهادهای پولی سپرده‌پذیر) صرفاً با دریافت کارمزد عاملیت، به منظور انجام عملیات واسپاری در چارچوب ضوابط ابلاغی بانک مرکزی اقدام نماید.

تبصره - شرکت واسپاری (لیزینگ) مجاز به پرداخت سود به منابع دریافتی موضوع این ماده نبوده و باید منابع دریافتی را صرفاً در اختیار اشخاص معرفی شده از سوی تأمین‌کننده منابع قرار دهد.

ماده ۴۱- همکاری شرکت واسپاری (لیزینگ) با شرکت‌هایی که ارائه خدمات بین مشتری و شرکت واسپاری (لیزینگ) را از طریق فناوری نوین و به صورت غیرحضوری تسهیل می‌نمایند (تسهیلات‌یار)، صرفاً در چارچوب ضوابط ابلاغی بانک مرکزی امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۴۲- نرخ سود تسهیلات اعطایی شرکت واسپاری (لیزینگ) حداکثر به میزان ۳ واحد درصد بیشتر از نرخ سود تسهیلات اعطایی مصوب هیأت عالی بانک مرکزی برای مؤسسات اعتباری در عقود فروش اقساطی، اجاره به شرط تملیک و مباحه خواهد بود.

ماده ۴۳- شرکت واسپاری (لیزینگ) می‌تواند در قبال خدمات ارائه‌شده به مشتریان نسبت به اخذ کارمزد مطابق با ضوابط و مقررات ابلاغی بانک مرکزی، اقدام نماید.

ماده ۴۴- شرکت واسپاری (لیزینگ) می‌تواند با مشارکت سایر شرکت‌های واسپاری (لیزینگ) نسبت به اعطای تسهیلات سندیکایی در قالب عقود اجاره به شرط تملیک، فروش اقساطی و مباحه و با رعایت مقررات و ضوابط ابلاغی بانک مرکزی در این خصوص، اقدام نماید.

ماده ۴۵- شرکت واسپاری (لیزینگ) موظف است قبل از انعقاد قرارداد تسهیلات یا قرارداد اجاره عملیاتی، حسب مورد اطلاعات لازم از جمله موارد ذیل را به صورت شفاف و بدون ابهام و به طور مکتوب در سربرگ شرکت با درج تاریخ و مهور به مهر شرکت به امضای مشتری رسانده و حسب مورد در قرارداد اعطای تسهیلات یا قرارداد اجاره عملیاتی قید نماید:

۱-۴۵- مبلغ تسهیلات؛

۲-۴۵- نرخ سود تسهیلات اعطایی؛

۳-۴۵- قیمت نقدی فروش؛

- ۴-۴۵- میزان پیش‌دریافت؛
- ۴-۴۵- نحوه تسویه حساب با مشتری در صورت انصراف قبل از تحویل کالا؛
- ۴-۴۵-۶- نحوه محاسبه قیمت فروش قسطی اموال در قراردادهای فروش اقساطی و مرابحه؛
- ۴-۴۵-۷- نحوه محاسبه مال‌الاجاره در قراردادهای اجاره به شرط تملیک؛
- ۴-۴۵-۸- نحوه محاسبه اجاره بها در قراردادهای اجاره عملیاتی؛
- ۴-۴۵-۹- مدت قرارداد؛
- ۴-۴۵-۱۰- تاریخ تحویل اموال به مشتری؛
- ۴-۴۵-۱۱- زمان و نحوه انتقال مالکیت اموال به مشتری؛
- ۴-۴۵-۱۲- انواع وثایق و تضامین مورد مطالبه شرکت واسپاری (لیزینگ)؛
- ۴-۴۵-۱۳- نحوه محاسبه خسارت ناشی از عدم ایفای تعهد طرفین (از جمله خسارت موضوع ماده ۴۸-؛
- ۴-۴۵-۱۴- نحوه رسیدگی به اعتراضات و شکایات مشتری؛
- ۴-۴۵-۱۵- میزان کارمزد خدمات ارائه شده؛
- ۴-۴۵-۱۶- هزینه‌های قانونی نظیر هزینه ثبتی، اجرایی، قضایی، دادرسی، بیمه و حق‌الوکاله.
- تبصره - شرکت واسپاری (لیزینگ) موظف است نسخه‌ای از قرارداد منعقد نهایی را به مشتری ارائه نماید.
- ماده ۴۶-** در صورتی که شرکت واسپاری (لیزینگ) برای انجام عملیات واسپاری اقدام به دریافت مبلغی تحت عنوان پیش‌دریافت از مشتری نماید، این مبلغ تا زمان خرید کالا توسط شرکت واسپاری (لیزینگ)، عندالمطالبه می‌باشد.
- تبصره (۱) - پرداخت هر مبلغی تحت عناوین سود علی‌الحساب، سود قطعی، سود دوران مشارکت و غیره به مانده مبلغ پیش‌دریافت ممنوع است.
- تبصره (۲) - انعقاد قرارداد واسپاری و تأمین مالی مشتریان به منظور خرید کالاهایی که در زمان انعقاد قرارداد موجود نمی‌باشند، ممنوع است.

ماده ۴۷- به جز مبالغی که بر اساس این دستورالعمل مجاز است، أخذ هر مبلغی خارج از قرارداد شرکت واسپاری (لیزینگ) با مشتری تحت هر عنوان توسط شرکت واسپاری (لیزینگ) ممنوع است.

ماده ۴۸- شرکت واسپاری (لیزینگ) موظف است در صورت عدم تحویل اموال/ارایه خدمات یا تأخیر در تحویل اموال/ارایه خدمات موضوع قرارداد تسهیلات به مشتری در موعد مقرر، نسبت به پرداخت خسارت به مأخذ وجوه پیش دریافت نگهداری شده بر مبنای ۱۲ واحد درصد بیشتر از آخرین نرخ سود تسهیلات مصوب هیأت عالی و حسب مورد به تعداد روزهای ماندگاری وجه نزد شرکت واسپاری (لیزینگ) یا تعداد روزهای تأخیر در تحویل/ارایه خدمات اقدام نماید. خسارت موضوع این ماده باید در قرارداد منعقد با مشتری درج شود. در صورت تأخیر سه ماهه یا بیشتر در تحویل اموال/ارایه خدمات موضوع قرارداد یا عدم تحویل قطعی اموال مذکور به مشتری توسط شرکت واسپاری (لیزینگ) برای بیش از سه بار مطابق مفاد ماده ۷۱- با شرکت واسپاری (لیزینگ) برخورد می‌شود.

تبصره - بانک مرکزی می‌تواند در صورت تشخیص، نسبت به افزایش درصد مبلغ جبرانی به مأخذ وجوه پیش دریافت نگهداری شده اقدام نماید.

ماده ۴۹- شرکت واسپاری (لیزینگ) مجاز به دریافت و نگهداری سپرده از مشتریان و سایر اشخاص نمی‌باشد.

ماده ۵۰- شرکت واسپاری (لیزینگ) نمی‌تواند سهام خود را برای تضمین تسهیلات اعطایی به عنوان وثیقه بپذیرد.

ماده ۵۱- شرکت واسپاری (لیزینگ) مکلف است همواره حداقل ۸۵ درصد از مجموع حقوق مالکانه و بدهی‌های خود را به عملیات واسپاری و پیش پرداخت تهیه کالاهای موضوع عملیات واسپاری تخصیص دهد. در هر حال، وجوه پیش پرداخت شده بابت تهیه کالاهای موضوع عملیات واسپاری نباید از ۳۰ درصد مجموع حقوق مالکانه و بدهی‌های شرکت واسپاری (لیزینگ) تجاوز نماید.

تبصره - شرکت واسپاری (لیزینگ) مجاز به سرمایه‌گذاری در طلا، ارز، رمزارزی و سایر سرمایه‌گذاری‌های پرریسک به تشخیص هیأت مدیره نمی‌باشد.

ماده ۵۲- شرکت واسپاری (لیزینگ) موظف است حداقل ۵ درصد از مجموع حقوق مالکانه و بدهی‌های خود را به سرمایه‌گذاری در اوراق مالی اسلامی و صندوق‌های سرمایه‌گذاری درآمد ثابت اختصاص دهد.

ماده ۵۳- حداکثر مجموع مانده تسهیلات اعطایی به هر مشتری نباید از ۵ درصد مجموع حقوق مالکانه مندرج در آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده شرکت واسپاری (لیزینگ) تجاوز نماید.

تبصره - مانده تسهیلات اعطایی در قالب مرابحه به هر مشتری، نباید از سقف تخصیص اعتبار مقرر در ضوابط اجرایی کارت اعتباری تجاوز نماید.

ماده ۵۴- مانده تسهیلات دریافتی از مؤسسات اعتباری برای شرکت واسپاری (لیزینگ) در هر زمان نباید بیش از چهار برابر مجموع حقوق مالکانه مندرج در آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده باشد.

ماده ۵۵- شرکت واسپاری (لیزینگ) می‌تواند وفق ضوابط ابلاغی بانک مرکزی در این خصوص، نسبت به انتشار اوراق بهادار اقدام نماید.

ماده ۵۶- مانده پیش دریافت از مشتریان در هر زمان نباید از ۵۰ درصد مجموع حقوق مالکانه مندرج در آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده شرکت واسپاری (لیزینگ) بیشتر شود.

ماده ۵۷- شرکت واسپاری (لیزینگ) موظف است ضوابط ابلاغی بانک مرکزی در خصوص طبقه‌بندی دارایی‌ها و ذخیره‌گیری مطالبات را رعایت نماید.

فصل ششم - نظارت

ماده ۵۸- شرکت واسپاری (لیزینگ) موظف است امکان رسیدگی‌های لازم را برای بازرسان بانک مرکزی فراهم نماید و کلیه سامانه‌ها، اسناد، مدارک و دفاتر خود را جهت این گونه رسیدگی‌ها ارائه دهد.

ماده ۵۹- شرکت واسپاری (لیزینگ) موظف است سامانه اطلاعاتی جامعی را ایجاد نماید که هرگونه اطلاعات و آمار مورد نیاز بانک مرکزی اعم از مالی یا غیرمالی را به صورت ادواری یا موردی و همچنین انفرادی و تلفیقی فراهم نماید.

ماده ۶۰- بازرس قانونی و حسابرس مستقل شرکت واسپاری (لیزینگ) باید در چارچوب ضوابط بانک مرکزی از میان مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران مورد تأیید بانک مرکزی (درمورد شرکت‌های

واسپاری (لیزینگ) سهامی خاص) و مورد تأیید بانک مرکزی و سازمان بورس و اوراق بهادار (درمورد شرکت‌های واسپاری (لیزینگ) سهامی عام) انتخاب شوند.

ماده ۶۱- شرکت واسپاری (لیزینگ) موظف است کلیه رویدادهای مالی خود را براساس قوانین، مقررات و ضوابط موجود و در چارچوب استانداردهای حسابداری و الزامات بانک مرکزی، ثبت و ضبط نماید.

ماده ۶۲- شرکت واسپاری (لیزینگ) موظف است به صورت سالانه گزارش و صورت‌های مالی حسابرسی شده را تهیه و به بانک مرکزی ارسال نماید.

فصل هفتم: انحلال

ماده ۶۳- شرکت واسپاری (لیزینگ) در موارد ذیل منحل می‌گردد:

- ۱-۶۳- ابطال اجازه‌نامه‌های تأسیس و فعالیت از سوی بانک مرکزی؛
- ۲-۶۳- در صورت عدم دریافت اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی پس از طی مهلت‌های مقرر در ماده ۲۴- و ماده ۲۶- و تبصره‌های ذیل آن؛
- ۳-۶۳- در صورت عدم موافقت بانک مرکزی با تمدید اجازه‌نامه فعالیت؛
- ۴-۶۳- در صورت صدور حکم قطعی ورشکستگی شرکت واسپاری (لیزینگ)؛
- ۵-۶۳- صدور حکم انحلال توسط دادگاه؛
- ۶-۶۳- انحلال اختیاری شرکت واسپاری (لیزینگ)، منوط به اعلام قبلی آن به و اخذ موافقت بانک مرکزی.

ماده ۶۴- ترتیبات انحلال شرکت واسپاری (لیزینگ) در چارچوب قوانین و مقررات ذی‌ربط باید به نحوی انجام پذیرد که تعهدات شرکت واسپاری (لیزینگ) در مقابل مشتریان تعیین تکلیف شود.

ماده ۶۵- از تاریخ انحلال، شرکت واسپاری (لیزینگ) منحل صرفاً مجاز به انجام عملیات مربوط به تصفیه می‌باشد.

فصل هشتم- سایر موارد

ماده ۶۶- شرکت‌های واسپاری (لیزینگ) که تا پیش از ابلاغ این دستورالعمل تأسیس شده‌اند و آن دسته از متقاضیانی که آورده نقدی مؤسسين آنها از حیث انطباق با مفاد ماده ۱۴- این دستورالعمل مورد تأیید قرار گرفته است، مکلفند حداکثر ظرف مدت دو سال از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل، شرایط خود را با مفاد این دستورالعمل تطبیق دهند، در غیر این صورت بانک مرکزی ضمن ابطال اجازه‌نامه‌ها، موافقت‌نامه‌ها و مجوزهای صادره و عنداللزوم جلوگیری از فعالیت شرکت، مراتب را به مراجع ذی صلاح از جمله فراجا و قوه قضائیه اعلام خواهد داشت.

ماده ۶۷- صاحبان حرف دارای پروانه کسب از اتحادیه اصناف کشور که کالای خود را به صورت اقساطی واگذار می‌نمایند و بنابه تشخیص بانک مرکزی به عملیات واسپاری اشتغال دارند، مشمول مقررات این دستورالعمل بوده و موظفند حداکثر ظرف مدت ۲ سال از اعلام بانک مرکزی نسبت به انطباق با مفاد این دستورالعمل و اخذ مجوز فعالیت از آن بانک اقدام نمایند.

ماده ۶۸- هرگونه تغییرات ثبتی شرکت واسپاری (لیزینگ) از جمله تغییر در مفاد اساسنامه و میزان سرمایه و همچنین تغییرات سهامداری شرکت واسپاری (لیزینگ) منوط به موافقت قبلی بانک مرکزی و اخذ تأییدیه تغییرات ثبتی از آن بانک می‌باشد. شرکت واسپاری (لیزینگ) موظف است حداقل دو ماه پیش از برگزاری جلسات مجمع عمومی یا جلسات هیأت مدیره، مدارک و مستندات مورد نیاز جهت اخذ تأییدیه‌های لازم را به بانک مرکزی اعلام و ارسال نماید.

ماده ۶۹- مواردی که در این دستورالعمل پیش‌بینی نشده است، تابع قوانین و مقررات جاری کشور از جمله قانون تجارت و مقررات و ضوابط ابلاغی بانک مرکزی می‌باشد.

ماده ۷۰- بانک مرکزی ظرف مدت شش ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل نسبت به ایجاد زیر ساخت اجرایی لازم از جمله ایجاد کاربرگ اقدام می‌نماید.

ماده ۷۱- تخطی شرکت واسپاری (لیزینگ) از قوانین و مقررات مربوطه و احکام این دستورالعمل موجب اعمال مجازات‌های مقرر در قانون بانک مرکزی و یا مجازات‌های مندرج در سایر قوانین و مقررات مربوط می‌گردد.

ماده ۷۲- این دستورالعمل از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا بوده و جایگزین «دستورالعمل اجرایی تأسیس، نحوه فعالیت و نظارت بر شرکت‌های لیزینگ» مصوب جلسات مورخ ۱۳۸۶/۴/۹، ۱۳۸۶/۴/۱۶ و ۱۳۸۶/۴/۱۶ و ۱۳۹۵/۱۰/۱۴ شورای پول و اعتبار می‌گردد.

این دستورالعمل مشتمل بر (۷۲) ماده و (۲۴) تبصره در امین جلسه مورخ هیأت عالی بانک مرکزی به تصویب رسید.